

УЗАГАЛЬНЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ СФОРМОВАНOSTІ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Лайко О. І.

Науковий керівник: Болдарь Г. Є.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Підвищення доступності для населення лікарських засобів (ЛЗ), потребує фармацевтичних кадрів з високим рівнем правових знань, які вміють правильно застосовувати норми чинного законодавства у професійній діяльності, мають ціннісне ставлення до права, володіють навичками адаптуватись до правових новел.

Мета дослідження полягає у аналізі теоретичних підходів до критеріїв сформованості правової компетентності фармацевтичних працівників.

Матеріали та методи. Матеріалами стали нормативно-правові акти України (НПА), а також монографії, дисертації та наукові статті з питань формування правової компетентності. Дослідження виконано із використанням таких методів: аналізу, синтезу, узагальнення, порівняння, систематизації.

Результати дослідження. Аналіз наукових праць вчених, які досліджували проблему правової компетентності фахівців різних галузей (Армейський О.С., Болдарь Г.Є., Волкова А.В., Галдецька І.Г., Котвіцька А.А., Коротун А.В., Пугач С.С., Прилипка В.М., Рищенко О.О., Соболева М.О., Харківський В.С. та ін.) дозволив встановити, що у науковому середовищі не вироблено єдиного загальнотеоретичного підходу до критеріїв сформованості правової компетентності. Крім того, в певних роботах спостерігається синонімічне використання термінів «компонент» та «критерій», а також не всі автори чітко відрізняють поняття «компетенція» та «компетентність». Обґрунтовується думка про доцільність включення до критеріїв сформованості правової компетентності фармацевтичних працівників показників, які свідчать про її динаміку, зокрема в умовах реформування системи фармацевтичного забезпечення населення, гармонізації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, пандемії COVID-19 тощо.

Висновки. На підстави опрацювання спеціальної літератури виявлено недостатня кількість праць, в яких досліджується питання критеріїв сформованості правової компетентності фармацевтичних працівників. Підтримано наукову позицію про доцільність застосування для вирішення цього завдання міждисциплінарного підходу, що врахує напрацювання у галузі педагогіки та юриспруденції.

ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Мамай А. С.

Науковий керівник: Лебедин А. М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Alla_leb7@ukr.net

Вступ. Згідно даних статистики за 2019 рік близько 210 мільйонів людей у світі страждає на синдром вигорання (5-7 % всього населення). За результатами опитування

проведеного організаціями FlexJobs і Mental Health America (МНА) на липень 2020 свідчить, що 75 % працівників пережили вигорання, а 40 % опитаних переконані, що це прямий результат пандемії COVID-19. У світі частота виявлення синдрому професійного вигорання в медичних / фармацевтичних працівників коливається у межах 20-75 %.

Мета дослідження. Провести аналіз передумов виникнення синдрому емоційного вигорання у фармацевтичних працівників.

Матеріали та методи. Логічний, історичний, структурний аналіз.

Результати дослідження. Законодавчо типові професійні ризики медичної / фармацевтичної діяльності, які здійснюють негативний вплив на здоров'я медичного / фармацевтичного працівника, закріплені за показниками тяжкості й напруженості трудового процесу, медична / фармацевтична праця належить до шкідливої. Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України від 27.12.2001 року № 528 «Про затвердження Гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу», напруженість трудового процесу означає професійно зумовлене навантаження на центральну нервову систему за рахунок інтелектуальних та емоційних чинників. Нозологічна структура захворюваності фармацевтичних працівників свідчить саме про стресогенне походження більшості їх хвороб.

До причин розвитку синдрому професійного вигорання в медико-фармацевтичних працівників відносять стать (частіше жінки), вид діяльності (частіше страждають психіатри, хірурги, лікарі швидкої допомоги), стаж роботи (після 15 років), кількість чергувань, рівень особистісної тривожності, наявність певних акцентуацій характеру (педантичний, демонстративний, емотивний), рівень стресо-стійкості, особливості міжособистісних стосунків у колективі, сімейний стан тощо.

Висновки. Для фармацевтичних працівників встановлена висока ступінь розвитку синдрому професійного вигорання внаслідок особливостей їх професійної діяльності (постійні стреси, висока психоемоційне навантаження).

ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ТРАНСПЛАНТАЦІЇ КІСТКОВОГО МОЗКУ ТА СТВОЛОВИХ КРОВОТВОРНИХ КЛІТИН У ПАЦІЄНТІВ З ХВОРОБОЮ ХОДЖКІНА

Матушак М. Р.

Науковий керівник: Панфілова Г. Л.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
dachnoit@gmail.com

Вступ. Лімфома Ходжкіна є важливою проблемою у сучасній онкогематології. Незважаючи на значні досягнення у лікуванні зазначеної патології питома вага (%) пацієнтів, які увійшли у стійку ремісію залишається в Україні, порівняно з європейськими країнами, на недостатньому рівні.